EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 16.12.2016
COM(2016) 871 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

hodnotící, do jaké míry členské státy přijaly opatření nezbytná k dosažení souladu se směrnicí 2011/93/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii

Obsah

1. ÚVOD 3

1.1. Cíle a rozsah působnosti směrnice 3

1.2. Účel a metodika této zprávy 5

2. PROVÁDĚCÍ OPATŘENÍ 7

2.1. Vyšetřování a trestní stíhání trestných činů (články 2 až 9 a 11 až 17) 7

2.1.1. Definice (článek 2) 7

2.1.2. Trestné činy pohlavního zneužívání (článek 3) 7

2.1.3. Trestné činy pohlavního vykořisťování (článek 4) 8

2.1.4. Trestné činy dětské pornografie (článek 5) 9

2.1.5. Navazování kontaktu s dětmi k sexuálním účelům (článek 6) 9

2.1.6. Návod, pomoc a účastenství a pokus (článek 7) 10

2.1.7. Sexuální praktiky prováděné se souhlasem zúčastněných osob (článek 8) 10

2.1.8. Přitěžující okolnosti (článek 9) 10

2.1.9. Zajištění a konfiskace (článek 11) 11

2.1.10. Odpovědnost právnických osob (článek 12) 11

2.1.11. Sankce vůči právnickým osobám (článek 13) 12

2.1.12. Nezahájení trestního stíhání obětí a neukládání sankcí obětem (článek 14) 12

2.1.13. Vyšetřování a trestní stíhání (článek 15) 12

2.1.14. Oznamování podezření z pohlavního zneužívání nebo pohlavního vykořisťování (článek 16) 13

2.1.15. Působnost k trestnímu stíhání a koordinace trestního stíhání (článek 17) 13

2.2. Pomoc obětem a jejich podpora (články 18 až 20) 14

2.2.1. Obecná ustanovení o opatřeních na pomoc a podporu dětským obětem a na jejich ochranu (článek 18) 14

2.2.2. Pomoc obětem a jejich podpora (článek 19) 15

2.2.3. Ochrana dětských obětí při vyšetřování trestných činů a při trestním řízení (článek 20) 16

2.3. Prevence (článek 10 a články 21 až 25) 16

2.3.1. Zákaz činnosti z důvodu odsouzení (článek 10) 16

2.3.2. Opatření proti propagaci zneužívání dětí a sexuální turistiky zaměřené na děti (článek 21) 17

2.3.3. Preventivní intervenční programy nebo opatření (článek 22) 18

2.3.4. Prevence (článek 23) 18

2.3.5. Intervenční programy nebo opatření na dobrovolném základě v průběhu trestního řízení nebo po jeho skončení (článek 24) 18

2.3.6. Opatření proti internetovým stránkám obsahujícím nebo šířícím dětskou pornografii (článek 25) 19

3. ZÁVĚR A DALŠÍ KROKY 20

1. ÚVOD

Pohlavní zneužívání a pohlavní vykořisťování dětí jsou zvlášť závažné trestné činy. Způsobují dlouhodobou fyzickou, psychickou a sociální újmu zranitelným obětem, které mají právo na zvláštní ochranu a péči a které tuto ochranu a péči také potřebují. Navíc materiály týkající se pohlavního zneužívání dětí, které právní předpisy označují jako „dětskou pornografii“, představují více trestných činů, jichž se pachatelé dopouští na každé oběti. Zaprvé jde o pohlavní zneužívání, které bylo vyfotografováno nebo zaznamenáno. Následně dochází k hrubému porušení soukromí dítěte pokaždé, když jsou tato vyobrazení a videa vložena na internet, rozesílána nebo prohlížena. Trauma je o to větší, pokud dítě ví, že jsou jeho vyobrazení a videa rozesílána a mohou je vidět jejich přátelé nebo příbuzní.

Pro účinný boj s těmito trestnými činy je zapotřebí integrovaný a holistický přístup, který zahrnuje **vyšetřování a stíhání trestných činů, pomoc obětem a jejich ochranu a prevenci**.

1.1. Cíle a rozsah působnosti směrnice

Směrnice zaujímá holistický přístup nezbytný k účinnému boji proti těmto trestným činům a představuje komplexní právní nástroj, do něhož jsou začleněna ustanovení zahrnující vyšetřování a stíhání trestných činů (články 2 až 9 a články 11 až 17), pomoc obětem a ochranu obětí (články 18 až 20) a prevenci (článek 10 a články 21 až 25).

Aby umožnila účinné **vyšetřování a stíhání trestných činů**, zahrnuje tato směrnice především:

- kriminalizaci široké škály situací, při nichž dochází k pohlavnímu zneužívání a vykořisťování dítěte, a to online i offline (20 různých trestných činů, články 2 až 7). Patří mezi ně nové jevy, jako je tzv. on-line grooming (článek 6) a sexuální zneužívání pomocí webové kamery nebo online sledování vyobrazení sexuálního zneužívání dětí, aniž by byla tato vyobrazení stahována (článek 5, zejména odstavec 3);
- vyšší trestní sazby. Maximální sankce stanovené vnitrostátními právními předpisy nesmí klesnout pod určitou úroveň (která se pohybuje mezi 1 až 10 lety odnětí svobody) v závislosti na závažnosti trestného činu (články 3 až 6). Je třeba zohlednit také řadu přitěžujících okolností (článek 9);
- prodloužení promlčecí lhůty po dostatečnou dobu poté, co oběť dosáhla plnoletosti (čl. 15 odst. 2);
- povinnost vybavit donucovací orgány a státní zastupitelství účinnými nástroji k vyšetřování trestných činů pohlavního zneužívání dětí, pohlavního vykořisťování dětí a dětské pornografie, například jakých se využívá při vyšetřování případů organizované a závažné trestné činnosti (čl. 15 odst. 3). Donucovacím orgánům musí být rovněž umožněna identifikace obětí těchto trestných činů (čl. 15 odst. 4);
- odstranění překážek, které vznikly (v důsledku pravidel důvěrnosti) při oznamování této trestné činnosti odborníkům, jejichž hlavní pracovní náplň zahrnuje práci s dětmi (článek 16);
- působnost k trestnímu stíhání činů spáchaných pachateli, kteří jsou státními příslušníky vyšetřující země, takže mohou být ve své zemi stíháni i za trestné činy spáchané v jiných členských státech nebo třetích zemích (čl. 17 odst. 1 až 3);

- odstranění podmínek oboustranné trestnosti a oznamování v místě, kde byl trestný čin spáchán, v případě stíhání trestných činů spáchaných v jiných členských státech nebo třetích zemích (čl. 17 odst. 4 a 5).

Pokud jde **o pomoc dětským obětem a jejich ochranu**, obsahuje směrnice zejména ustanovení, která vyžadují:

- rozsáhlá opatření na pomoc, podporu a ochranu, zejména s cílem zabránit tomu, aby dětské oběti utrpěly další traumata v důsledku účasti na vyšetřování trestného činu a na trestním řízení, mimo jiné stanovením zvláštních standardů pro výslechy dětských obětí (články 18 až 20);
- pomoc a podporu, jakmile existuje důvodné podezření, že došlo ke spáchání trestného činu (čl. 18 odst. 2);
- zvláštní ochranu dětí, které nahlásí zneužívání v rámci rodiny (čl. 19 odst. 1);
- pomoc a podpora nejsou podmíněny spoluprací v trestním řízení (čl. 19 odst. 2);
- ochranu soukromí, totožnosti a podoby obětí (čl. 20 odst. 6).

A konečně směrnice **za účelem prevence těchto trestných činů** zahrnuje zejména:

- mechanismy, které umožňují zabránit pachatelům, kteří byli odsouzeni, ve výkonu profesních činností zahrnujících přímé a pravidelné kontakty s dětmi (čl. 10 odst. 1);
- právo zaměstnavatelů požadovat informace o odsouzení nebo zákazu výkonu profesní nebo organizované dobrovolné činnosti, která zahrnuje přímý a pravidelný kontakt s dětmi (čl. 10 odst. 2);
- usnadnění výměny informací mezi rejstříky trestů jednotlivých států (prostřednictvím systému ECRIS[1]) s cílem zajistit, že ověření spolehlivosti prováděná zaměstnavateli jsou úplná a obsahují informace o trestných činech spáchaných pachateli kdekoli v EU (čl. 10 odst. 3);
- požadavek, aby členské státy zajistily dostupnost intervenčních programů nebo opatření, jako je například léčba, odsouzeným pachatelům a jiným osobám, které se obávají, že by mohly spáchat trestný čin (články 22 a 24);
- povinnost členských států provádět preventivní činnosti například ve formě vzdělávání, osvěty nebo odborné přípravy státních zaměstnanců (článek 23);
- povinné posouzení všech pachatelů trestných činů, kteří byli odsouzeni, z hlediska nebezpečí, které představují, a rizika recidivy (čl. 24 odst. 4);
- povinnost členských států zajistit, aby byly neprodleně odstraněny internetové stránky obsahující nebo šířící dětskou pornografii na jejich území, a usilovat o odstranění stránek, které jsou spravovány mimo jejich území (čl. 25 odst. 1);
- možnost členských států zablokovat uživatelům internetu na svém území přístup k internetovým stránkám obsahujícím nebo šířícím dětskou pornografii různými prostředky včetně činnosti veřejných orgánů a samoregulace daného odvětví (čl. 25 odst. 2).

[1] Evropský informační systém rejstříků trestů, upravený rámcovým rozhodnutím Rady 2009/315/SVV ze dne 26. února 2009 o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy a rozhodnutím Rady 2009/316/SVV ze dne 6. dubna 2009 o zřízení Evropského informačního systému rejstříků trestů (ECRIS) podle článku 11 rámcového rozhodnutí 2009/315/SVV. Více informací o systému ECRIS naleznete na adrese http://ec.europa.eu/justice/criminal/european-e-justice/ecris/index_en.htm.

1.2. Účel a metodika této zprávy

Článek 27 směrnice stanoví povinnost, aby členské státy[2] uvedly v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí a sdělily je Komisi do 18. prosince 2013.

Tato zpráva je reakcí na požadavek podle čl. 28 odst. 1 směrnice, aby Komise podávala Evropskému parlamentu a Radě zprávy, ve kterých zhodnotí, do jaké míry členské státy přijaly opatření nezbytná k dosažení souladu s touto směrnicí[3]. Cílem této zprávy je poskytnout stručný, ale informativní přehled o hlavních prováděcích opatření přijatých členskými státy.

Členské státy se potýkají se značnými problémy, které jsou nerozlučně spjaty s prováděním a uplatňováním takto komplexní a ambiciózní směrnice, která:

- vyžaduje přijetí právních předpisů v celé řadě různých oblastí včetně trestního práva hmotného (např. definice trestných činů a trestní sazba, promlčecí lhůty a odpovědnost právnických osob) a trestního práva procesního (např. extrateritoriální jurisdikce, účast dětí v trestním řízení a právní zastupování);
- obnáší rozsáhlá administrativní opatření k doplnění právních předpisů (např. pokud jde o přístup k informacím a výměnu informací z rejstříků trestů mezi členskými státy, o odbornou přípravu pracovníků policie a soudnictví a o pravidla ochrany dětí, o vymáhání práva a o věznice);
- zahrnuje více aktérů, a to nejen v rámci orgánů jednoho členského státu (tj. na různých úrovních státní správy, např. na vnitrostátní a regionální), ale také ve spolupráci s nevládními organizacemi (např. s cílem narušit distribuci materiálů týkajících se pohlavního zneužívání dětí prostřednictvím horkých linek a osvětových kampaní), s poskytovateli internetových služeb (např. s cílem narušit distribuci materiálů týkajících se pohlavního zneužívání dětí), s klinickými psychology (např. intervenční programy pro pachatele) a s dalšími.

Provádění směrnice členskými státy zahrnuje shromažďování informací o příslušných právních a správních opatřeních, jejich analýzu, návrhy nových právních předpisů nebo změny stávajících zákonů, jejich sledování až do přijetí a nakonec podávání zpráv Komisi.

Na základě vnitrostátních prováděcích opatření oficiálně sdělených Komisi byla tato směrnice provedena prostřednictvím více než 330 zákonů, které byly v platnosti před přijetím směrnice, a zhruba 300 zákonů nových, které byly od roku 2012 přijaty ve všech členských státech.

Členské státy zaslaly Komisi přibližně 700 oznámení. Celkem 70 % těchto oznámení obdržela Komise po uplynutí prováděcí lhůty, která skončila dne 18. prosince 2013. Jejich obsah zahrnoval právní předpisy (nové a pozměňující akty), správní předpisy a pracovní ujednání. Často se jednalo o celé trestní zákoníky a pozměňující akty.

[2] „Členskými státy“ nebo „všemi členskými státy“ se následně rozumí členské státy vázané touto směrnicí (tj. všechny členské státy EU s výjimkou Dánska). V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska se Dánsko přijímání této směrnice neúčastnilo a tato směrnice se na něj také nevztahuje. Rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV je však i nadále pro Dánsko použitelné i závazné. V souladu s článkem 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska se obě tyto země podílely na přijetí směrnice a jsou jí vázány.

[3] V souladu s čl. 28 odst. 2 směrnice se provádění článku 25 o opatřeních proti internetovým stránkám obsahujícím nebo šířícím dětskou pornografii hodnotí v samostatné zprávě (COM(2016) 872), která je zveřejněna společně s touto zprávou.

Do konce prováděcí lhůty oznámilo Komisi pouze 12 členských států, že dokončily provádění směrnice. Komise proto zahájila řízení o nesplnění povinnosti z důvodu neoznámení vnitrostátních prováděcích opatření proti ostatním státům: **BE, BG, IE, EL, ES, IT, CY, LT, HU, MT, NL, PT, RO, SI** a **UK**[4]. Všechna tato řízení o nesplnění povinnosti byla uzavřena do 8. prosince 2016. Pozdní přijetí a oznámení vnitrostátních prováděcích opatření pozdrželo analýzu Komise a zveřejnění zpráv o provádění.

Popis a analýza uvedené v této zprávě jsou založeny na informacích, které členské státy poskytly do 1. listopadu 2016. Oznámení doručená po tomto datu nebyla vzata v úvahu. Kromě problémů uvedených v této zprávě mohou nastat jak další výzvy v oblasti provádění, tak situace, kdy Komisi nebudou nahlášena další ustanovení nebo další legislativní a nelegislativní vývoj. Proto tato zpráva nebrání tomu, aby Komise i nadále vyhodnocovala některá ustanovení s cílem dále podpořit členské státy při provádění a uplatňování této směrnice.

[4] Pro členské státy jsou v tomto dokumentu používány zkratky podle těchto pravidel: http://publications.europa.eu/code/cs/cs-370100.htm

2. PROVÁDĚCÍ OPATŘENÍ

2.1. Vyšetřování a trestní stíhání trestných činů (články 2 až 9 a 11 až 17)

2.1.1. Definice (článek 2)

Článek 2 stanoví definice pojmů používaných v celé směrnici: dítě, věk pohlavní dospělosti, dětská pornografie, dětská prostituce, pornografické představení a právnická osoba.

- Všechny členské státy s výjimkou **HU** definují dítě jako každou osobu mladší 18 let.
- Věk pohlavní dospělosti se v jednotlivých členských státech liší: 14 let (**AT, BG, DE, EE, HU** a **PT**), 15 let (**CZ, FR, HR, PL, SE, SI** a **SK**), 16 let (**BE, ES, LT, LU, LV, NL** a **UK**), 17 let (**CY a IE) a 18 let (MT**). **FI, IT** a **RO** rozlišují různé hranice věku pohlavní dospělosti v závislosti na povaze trestného činu. **EL** stanoví odlišný věk pohlavní dospělosti u mužských homosexuálních praktik prováděných se souhlasem zúčastněných osob (17 let) a také u heterosexuálních praktik prováděných se souhlasem zúčastněných osob a ženských homosexuálních praktik prováděných se souhlasem zúčastněných osob (15 let).
- **BE, CY, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LV, PT, RO, SE, SK** a **UK (Gibraltar)** používají ve svých právních předpisech pojem „dětská pornografie“. Všechny ostatní členské státy používají různé pojmy, jako například pornografická vyobrazení (**AT**), pornografické materiály (**BG**), pornografické dílo (**CZ**), pornografický obraz nebo vyobrazení (**FR**) a jiné.
- Pokud jde o dětskou prostituci, **CY** a **SK** začlenily do svých prováděcích právních předpisů výslovnou definici, které obsahuje všechny prvky uvedené v čl. 2 písm. d). Na druhé straně v **AT, BG, CZ, DE, EL, LT, LU, SE, SI** a **UK** vyplývá provedení směrnice z judikatury a z dalších zdrojů ve spojení s trestnou činností v oblasti dětské prostituce (čl. 4 odst. 5 až čl. 4 odst. 7), zatímco v případě **BE, EE, ES, FI, FR, HR, IT, MT, NL, PL, PT** a **RO** vyplývá pouze z trestné činnosti v oblasti dětské prostituce.
- Výslovná definice pornografického představení je uvedena v právních předpisech **AT, BG, CY, EL, HU, IE, RO, SK** a **UK (Gibraltar).** Ostatní členské státy provedly článek 2 ve spojení s trestnými činy v čl. 4 odst. 2 až 4 a s přímým odkazem na informační a komunikační technologie nebo na judikaturu.
- Žádný z členských států nezahrnuje do pojmu „právnická osoba“ státy nebo veřejné subjekty vykonávající státní moc ani veřejné mezinárodní organizace.

2.1.2. Trestné činy pohlavního zneužívání (článek 3)

Článek 3 definuje úmyslné jednání, které naplňuje trestný čin pohlavního zneužívání.

- Většina členských států přijala ustanovení, která postihují zapříčinění toho, že je dítě, které nedosáhlo věku pohlavní dospělosti, za sexuálním účelem svědkem sexuálních praktik (čl. 3 odst. 2) nebo pohlavního zneužívání (čl. 3 odst. 3), s trestními sazbami vyžadovanými směrnicí.
- **CY, CZ, DE, EE, FR, IE, IT, LT, LV, MT, PL, SI** a **SK** vymezují trestné činy, které postihují účast na jakýchkoli sexuálních praktikách s dítětem, které nedosáhlo věku pohlavní dospělosti, obdobně jako čl. 3 odst. 4. **AT, BE, BG, ES, HR, LU RO,**

PT a **SE** rozlišují mezi sexuálními praktikami zahrnujícími penetraci a sexuálními praktikami, které penetraci nezahrnují.

- Pokud jde o účast na sexuálních praktikách s dítětem, kdy dochází ke zneužití důvěry, autority nebo vlivu (čl. 3 odst. 5 písm. i)) nebo ke zneužití zvlášť zranitelného postavení dítěte (čl. 3 odst. 5 písm. ii)), přijala většina členských států právní předpisy, které patrně nepokrývají všechny tyto situace, případně přijaly trestní sazby, které jsou příliš nízké.

  Na druhou stranu většina členských států přijala právní předpisy, které postihují účast na sexuálních praktikách s dítětem, pokud je k nim použito nátlaku, násilí nebo pohrůžek, trestními sazbami vyžadovanými směrnicí (čl. 3 odst. 5 písm. iii)). Zatímco **CY, DE, LU** a **MT** hovoří o „nátlaku, násilí a pohrůžkách“, jiné členské státy hovoří o „násilném jednání a vyhrožování“ (**CZ, EL, FI, FR, LT, LU, LV, NL, PT, SE** a **SK**), „násilí a vyhrožování“ (**BE, BG, DE, HR, HU, IT, PL** a **SI)** „násilném jednání a zastrašování“ (**ES**), „proti vůli dítěte“ (**EE**), „nátlaku za použití násilí“ (**AT**) či používají jinou terminologii.

- Pokud jde o donucování dítěte k sexuálním praktikám se třetími osobami za použití násilí nebo pohrůžek (čl. 3 odst. 6), **CY, DE, FR, LU, MT, NL** a **PT** ve svých právních předpisech výslovně odkazují na spáchání trestného činu s třetí osobou, zatímco **AT, BG, CZ, ES, HU, IE, IT, LT, RO, SE** a **SI** tuto problematiku zahrnují pouze implicitně nebo prostřednictvím ustanovení o znásilnění, sexuálním napadení nebo pohlavním zneužívání za použití nátlaku, násilí nebo pohrůžek.

2.1.3. Trestné činy pohlavního vykořisťování (článek 4)

Článek 4 definuje úmyslné jednání, které naplňuje trestný čin pohlavního vykořisťování.

- Pokud jde o zapříčinění účasti dítěte na pornografických představeních a najímání dítěte k účasti na pornografických představeních (čl. 4 odst. 2), přijaly **AT, BG, CY, DE, EL, ES, IT, LT, MT, NL, RO, SK** a **UK** (**Gibraltar**) právní předpisy, které provádějí toto ustanovení směrnice. Informace od ostatních členských států nebyly průkazné.

- Podle čl. 4 odst. 3 musí členské státy postihovat donucení dítěte násilím k účasti na pornografických představeních nebo pohrůžkou násilí vůči dítěti. **AT, BG, CY, DE, EL, ES, IE, IT, LT, MT, NL, SI, SK** a **UK** (**Gibraltar**) mají zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení směrnice. Členské státy používají za účelem objasnění pojmů „donucení, násilí a pohrůžky“ odlišné formulace. Například **BG, DE, HR, HU, IT, PL** a **SI** hovoří o „násilí a pohrůžkách“, **BG** o „násilí a pohrůžkách vážnou újmou“, **EL** o „donucení nebo násilném jednání nebo pohrůžkách“ a **ES** o „použití násilného jednání nebo zastrašování“.

- Čl. 4 odst. 4 stanoví trest za vědomou účast na pornografických představeních, v nichž účinkuje dítě. **AT, BG, CY, DE, ES, FI, IE, IT, LT, MT, RO, SI, SK** a **UK (Gibraltar)** mají zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení směrnice. Informace od ostatních členských států nebyly průkazné.

- Podle čl. 4 odst. 5 musí členské státy postihovat zapříčinění účasti dítěte na dětské prostituci nebo najímání dítěte za účelem účasti na dětské prostituci a prospěch z takové účasti dítěte nebo jiné vykořisťování dítěte k takovým účelům. **BE, BG, CY, CZ, DE, EL, ES, FR, HR, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SI, SK** a **UK** mají zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení směrnice. Informace od ostatních členských států nebyly průkazné.

- Čl. 4 odst. 6 stanoví trest za donucování dítěte k dětské prostituci za použití násilí nebo pohrůžek vůči dítěti. **AT, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK** a **UK (Skotsko)** mají zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení směrnice. Informace od ostatních členských států nebyly průkazné.
- Čl. 4 odst. 7 stanoví trest za účast na sexuálních praktikách s dítětem v případech, kdy se jedná o dětskou prostituci. Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace od **HU, IE, LV, PL, PT, RO** a **SE** nebyly průkazné.

2.1.4. Trestné činy dětské pornografie (článek 5)

Článek 5 definuje úmyslné jednání, které naplňuje trestný čin dětské pornografie.

- Čl. 5 odst. 2 stanoví trest za pořizování nebo držení dětské pornografie. Informace poskytnuté většinou členských států nebyly průkazné s výjimkou **AT, BG, CY, ES, FI, FR, LT, MT, RO** a **SI.**
- Čl. 5 odst. 3 stanoví trest za vědomé získávání přístupu k dětské pornografii prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Většina členských států provedla požadavek „vědomého získávání přístupu“, i když některé z nich používají odlišnou terminologii. Například **DE** používá pojem „aktivně vyhledávat“ a **HU** hovoří o „získávání a uchovávání“.
- Čl. 5 odst. 4 stanoví trest za distribuci, šíření nebo předávání dětské pornografie. Většina členských států používá pro „distribuci“, „šíření“ nebo „předávání“ dětské pornografie odlišnou terminologii. Například pojem „předávání“ je vykládán jako ekvivalent „zprostředkování“ (**CZ**), „vysílání“ (**BG** a **DE**), „šíření“ (**IT**) nebo „poskytnutí přístupu“ (**LT**).
- Čl. 5 odst. 5 stanoví trest za nabízení, dodávání nebo zpřístupňování dětské pornografie. Většina členských států používá pro „nabízení“, „dodávání“ a „zpřístupňování“ různé termíny. Například **CZ** používá namísto termínu „dodá“ termíny „doveze“, „prodá“ nebo „jinak jinému opatří“, zatímco **SE** používá obecný pojem „zpřístupní [dětskou pornografii]“.
- Čl. 5 odst. 6 stanoví trest za výrobu dětské pornografie. Všechny členské státy používají při svém provádění tentýž pojem „výroba“ s výjimkou **FR** („vytvoření a záznam“) a **UK** („nahrání“, „vytvoření“ a „umožnění nahrát“).
- Čl. 5 odst. 7 a odst. 8 obsahují nepovinná ustanovení týkající se použitelnosti článku 5 na konkrétní situace. Všechny členské státy s výjimkou **AT, DE, ES, SE** a **UK** (čl. 5 odst. 7) a **AT** a **DE** (čl. 5 odst. 8) se rozhodly je neuplatňovat.

2.1.5. Navazování kontaktu s dětmi k sexuálním účelům (článek 6)

Článek 6 definuje úmyslné jednání, které naplňuje trestný čin navazování kontaktu s dětmi k sexuálním účelům.

Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí tento článek. Tyto informace nebyly průkazné v případě **CY, HR, HU, IE, LU, LV, PL, RO** a **UK** (čl. 6 odst. 1), ani v případě **BE, CY, LV** a **PL** (čl. 6 odst. 2).

2.1.6. Návod, pomoc a účastenství a pokus (článek 7)

V článku 7 se členským státům ukládá povinnost, aby trestaly návod, pomoc a účastenství a pokus při páchání některého z trestných činů uvedených v článcích 3 až 6.

- Všechny členské státy přijaly opatření provádějící čl. 7 odst. 1.
- Čl. 7 odst. 2 byl z větší části proveden pomocí obecných ustanovení o pokusu s výjimkou **CY, DE, FI, FR, HR, IE, LU, PT, RO** a **SE**, které zavedly zvláštní ustanovení postihující pokus o sexuálně motivované trestné činy uvedené v čl. 7 odst. 2.

2.1.7. Sexuální praktiky prováděné se souhlasem zúčastněných osob (článek 8)

Článek 8 stanoví tři nepovinná ustanovení týkající se sexuálních praktik prováděných se souhlasem zúčastněných osob. **CY** a **UK (Anglie/Wales)** se rozhodly uplatňovat všechna tři tato ustanovení, zatímco **BE, BG, CZ, EE, IE, LU, LV, MT, NL, PL, SK** se rozhodly neuplatňovat žádné z nich.

- **AT, CY, FI, EL, ES, HR, HU, IT, LT, LV, PT, RO, SE, SI** a **UK (Anglie/Wales** a **Severní Irsko)** se rozhodly uplatňovat čl. 8 odst. 1.
- **CY, HR, SE** a **UK (Anglie/Wales** a **Skotsko)** se rozhodly uplatňovat čl. 8 odst. 2.
- **AT, CY, DE, FI, HR** a **UK** se rozhodly uplatňovat čl. 8 odst. 3. **DE, FI** a **UK** uplatňují tuto možnost jak na držení, tak na výrobu dětské pornografie, zatímco **FR** ji uplatňuje pouze na výrobu dětské pornografie.

2.1.8. Přitěžující okolnosti (článek 9)

Článek 9 definuje situace, které mohou být považovány za přitěžující okolnosti v souvislosti s trestnými činy uvedenými v článcích 3 až 7.

Ve většině členských států jsou situace, kdy se uplatní přitěžující okolnosti, popsány v právních předpisech. Pro některá ustanovení tohoto článku to neplatí v případě **IE** a v **UK** (**Anglie/Wales, Severní Irsko** a **Skotsko**)**,** kde mají soudy při ukládání trestů větší volnost z hlediska zohledňování přitěžujících okolností.

- Čl. 9 písm. a) se týká trestných činů spáchaných na dítěti ve zvlášť zranitelné situaci, na dítěti ve stavu závislosti nebo ve stavu tělesné či mentální nezpůsobilosti. Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace od **BE, DE, ES, IE, LU, PL, SI** a **UK (Anglie/Wales, Skotsko** a **Gibraltar)** nebyly průkazné.
- Čl. 9 písm. b) odkazuje na trestné činy spáchané členem rodiny dítěte, osobou žijící s dítětem ve společné domácnosti nebo osobou, která zneužila své důvěryhodnosti či své autority vyplývajících z jejího postavení. Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace od **AT, BE, BG, DE, ES, IE, LT, LU, PL, RO, SI** a **UK** (**Anglie**/**Wales**, **Skotsko** a **Gibraltar**) nebyly průkazné.
- Podle čl. 9 písm. c) by za přitěžující okolnost mělo být považována situace, kdy byl trestný čin spáchán společně několika osobami. Zatímco **CY**, **HR** a **IT** výslovně odkazují na společné spáchání „několika osobami“, jiné členské státy používají terminologii odlišnou. Například **BE** uvádí „jednou nebo více osobami“, **BG, EL, MT, NL** a **PT** „dvěma nebo více osobami“, **DE** a **SE** „více než jednou osobou“.

- Podle čl. 9 písm. d) by měl být trestný čin postihován přísněji, pokud byl spáchán v rámci zločinného spolčení. Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které toto ustanovení provádějí, včetně provedení definice „zločinného spolčení“, přičemž **MT** přímo odkazuje na rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti.
- Podle čl. 9 písm. e) by mělo být přitěžující okolností, pokud byl pachatel již v minulosti odsouzen za trestné činy stejné povahy. **AT, BE, CZ, HR, IT, LV, PT** a **SK** stanoví obecnou přitěžující okolnost bez ohledu na to, zda následný trestný čin je podobné povahy, či nikoliv. Na druhou stranu **BG, CY, EE, ES, FI, HU, MT** a **PL** vyžadují spáchání trestného činu stejné povahy. Oddělené posuzování obou těchto možností (podobné trestné činy a nesouvisející trestné činy) stanoví **FR** a **LT.**
- Čl. 9 písm. f) stanoví přitěžující okolnost v případě, že pachatel úmyslně nebo z nedbalosti ohrozil život dítěte. Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace od **BE, CZ, ES, FI, FR, IE, IT, LV, SK** a **UK** nebyly průkazné.
- Podle čl. 9 písm. g) by měla být zvažována přísnější sankce, pokud byl trestný čin spáchán za použití hrubého násilí nebo způsobil dítěti vážnou újmu. Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace od **BG, ES, FI, IE, LT** a **UK** (**Skotsko**) nebyly průkazné.

2.1.9. Zajištění a konfiskace (článek 11)

Podle článku 11 musí členské státy zajistit, aby jejich příslušné orgány byly oprávněny zajistit a konfiskovat nástroje použité ke spáchání trestných činů uvedených v článcích 3, 4 a 5 a výnosy z nich.

Zatímco některé členské státy (**BG, CY, DE, HR, FR, IT, LU** a **SI**) zavedly zvláštní ustanovení týkající se zajištění a konfiskace v případě trestných činů uvedených v článcích 3, 4 a 5, zbývající členské státy spoléhají na obecná pravidla týkající se zajištění a konfiskace podle trestního práva, která se vztahují na všechny trestné činy.

Zákony všech členských států se zabývají jak nástroji trestné činnosti, tak výnosy z ní.

2.1.10. Odpovědnost právnických osob (článek 12)

Článek 12 stanoví povinnost, aby členské státy zajistily, že právnické osoby bude možné činit odpovědnými za trestné činy uvedené v článcích 3 až 7.

- Pokud jde o čl. 12 odst. 1 písm. a) až c), **CY, LT** a **PL** používají stejné nebo téměř stejné znění jako směrnice, zatímco ostatní členské státy používají odlišné termíny. Například při provádění čl. 12 odst. 1 písm. b) hovoří členské státy o „manažerech“, „ředitelích“ nebo „představenstvu“ namísto o „pravomoci přijímat jménem této právnické osoby rozhodnutí“.
- Odpovědnost požadovaná v čl. 12 odst. 2 byla zavedena téměř ve všech členských státech. Informace od **BG, CZ, IE, LU, NL** a **PT** nebyly průkazné.
- S ohledem na čl. 12 odst. 3 stanoví všechny členské státy společně s vymahatelností odpovědnosti právnických osob možnost vést trestní řízení proti fyzickým osobám, které se dopustí trestných činů, navádějí k jejich spáchání nebo se na nich spolupodílejí. Informace poskytnuté **IE** a **PT** však nebyly průkazné, pokud jde o zahrnuté trestné činy.

2.1.11. Sankce vůči právnickým osobám (článek 13)

Podle článku 13 musí členské státy zavést sankce vůči právnickým osobám odpovědným podle čl. 12 odst. 1 nebo 2 a mohou se rozhodnout pro uložení sankcí stanovených v čl. 13 odst. 1 písm. a) až e).

- S ohledem na čl. 13 odst. 1 zavedly všechny členské státy správní nebo trestní sankce, které se vztahují na právnické osoby. Některé členské státy (**BE, CZ, FR, PL, RO** a **SK**) se rozhodly zavést rovněž další sankci spočívající ve zveřejnění rozhodnutí/rozsudku, v němž byla daná právnická osoba shledána vinnou z daného trestného činu. Většina členských států s výjimkou **BG, DE, EE, FI, IE** a **UK (Anglie/Wales, Severní Irsko** a **Gibraltar)** se rozhodla provést alespoň jednu z možností uvedených v čl. 13 odst. 1 písm. a) až e).
- Právní předpisy většiny členských států neobsahují ustanovení, která by prováděla konkrétně čl. 13 odst. 2, ale stanoví vůči právnickým osobám odpovědným podle čl. 12 odst. 2 tytéž sankce jako vůči právnickým osobám odpovědným podle čl. 12 odst. 1. Pouze **EL** zavedlo zvláštní prováděcí opatření, a tudíž neuplatňuje v obou těchto případech stejné sankce.

2.1.12. Nezahájení trestního stíhání obětí a neukládání sankcí obětem (článek 14)

Článek 14 vyžaduje, aby členské státy přijaly opatření nezbytná k zajištění toho, aby jejich příslušné vnitrostátní orgány měly pravomoc nezahájit trestní stíhání dětí, které se staly obětí pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování za svou účast v trestných činnostech, k jejichž spáchání byly přinuceny v přímém důsledku toho, že byly oběťmi některého z takových trestných činů.

Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace od **ES, LU, MT, PL** a **SK** nebyly průkazné.

2.1.13. Vyšetřování a trestní stíhání (článek 15)

Článek 15 stanoví opatření upravující vyšetřování a trestní stíhání trestných činů uvedených v článcích 3 až 7.

- Podle čl. 15 odst. 1 členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby vyšetřování nebo stíhání trestných činů uvedených v článcích 3 až 7 nebylo závislé na oznámení nebo obvinění učiněném obětí nebo jejím zástupcem a aby trestní řízení pokračovalo i v případě, že dotčená osoba svou výpověď vzala zpět. Zatímco vnitrostátní právní předpisy **CY**, **NL, PL** a **PT** se zásadou uvedenou v čl. 15 odst. 1 výslovně řídí, **AT, BE, BG, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, LT, LU, LV, MT, RO, SE, SI** a **SK** toto ustanovení provedly prostřednictvím všeobecných pravidel trestního práva upravujících zahájení vyšetřování či trestního stíhání. V **UK (Anglie/Wales, Severní Irsko** a **Skotsko)** mohou státní zástupci zahájit trestní řízení nebo v něm pokračovat, pokud zjistí, že existuje dostatek důkazů umožňujících reálné vyhlídky na odsouzení a že trestní stíhání je ve veřejném zájmu. **IE** uplatňuje stejnou zásadu veřejného zájmu.
- Čl. 15 odst. 2 vyžaduje, aby členské státy umožnily stíhat trestné činy po dostatečně dlouhou dobu poté, co oběť dosáhla plnoletosti. **AT, BE, CY, EE, EL, ES, HR, HU, IE, LV, MT, PL, RO, SE, SI** a **UK** mají zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. V **BG, CZ, DE, FI, IT**, **LT, NL** a **SK** běží promlčecí lhůta u některých trestných činů ode dne, kdy byl daný trestný čin spáchán. To znamená, že

dětské oběti, zejména ty, které byly zneužity ve velmi raném věku, nemusí mít po dosažení plnoletosti dostatek času na to, aby dosáhly trestního stíhání.

- Podle čl. 15 odst. 3 členské státy zajistí, aby byly k dispozici účinné vyšetřovací nástroje pro vyšetřování a stíhání trestných činů. Zatímco **CY** a **EL** ve svých právních předpisech ustanovení čl. 15 odst. 3 výslovně zohledňují, většina ostatních členských států ho provádí prostřednictvím celé řady ustanovení trestního řádu.
- Čl. 15 odst. 4 vyžaduje, aby členské státy přijaly nezbytná opatření, která vyšetřovacím útvarům nebo orgánům umožní pokusit se o identifikaci obětí, zejména analýzou dětského pornografického materiálu. Většina členských států má zavedena opatření, která provádějí toto ustanovení. Informace poskytnuté **BG, CZ, EE, FR, HU, IE, LT, PT, SK** a **UK (Gibraltar)** nebyly průkazné.

2.1.14. Oznamování podezření z pohlavního zneužívání nebo pohlavního vykořisťování (článek 16)

Cílem článku 16 je zaručit, aby odborníci, jejichž hlavní pracovní náplní je práce s dětmi, mohli oznamovat trestné činy (čl. 16 odst. 1) a aby všechny osoby, které vědí nebo se domnívají, že došlo ke spáchání některého z těchto trestných činů, byly povzbuzeny k jejich oznámení (čl. 16 odst. 2).

- Pokud jde o čl. 16 odst. 1, právní předpisy v **HR**, **MT, PT, SI** a **UK** (**Anglie/Wales**, **Severní Irsko** a **Gibraltar**) stanoví obecnou povinnost oznamování trestných činů. Právní předpisy většiny členských států však obsahují zvláštní ustanovení o oznamování trestných činů za účelem ochrany dětí (**AT, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, HU, IT, LT, LV**, **NL, RO** a **SE**). Navíc **BG, CY, CZ, DE, EL, FI, HU, IT, LV, RO, SE** a **SK** stanoví zvláštní povinnost určitých profesí (například učitelé, lékaři, psychologové, zdravotní sestry) uvědomit příslušné orgány.
- Některé členské státy (**AT, BE, BG, EL, FI, HR, HU, IT, LU, PL** a **SI**) provedly čl. 16 odst. 2 prostřednictvím obecného ustanovení, které ukládá oznamování trestných činů a/nebo pomoc lidem v nouzi, případně k nim vybízí. Jiné členské státy (**BG, CY, CZ, EE, ES, FR, HR, LT, LV, NL, PT, RO, SE** a **SK**) jej provedly konkrétnějším právním předpisem, který stanoví povinné oznamování trestných činů spáchaných na dětech. **UK (Anglie/Wales, Severní Irsko** a **Skotsko)** používá nelegislativní opatření.

  Lidé jsou vybízeni, aby oznamovali zneužívání především prostřednictvím linek pomoci / horkých linek, jako je například Child Focus (telefonní číslo 116000) v **BE** nebo Child Line (116111) v **LT**.

2.1.15. Působnost k trestnímu stíhání a koordinace trestního stíhání (článek 17)

Článek 17 definuje pravidla stanovení působnosti k trestnímu stíhání trestných činů uvedených ve směrnici.

- Čl. 17 odst. 1 upravuje působnost v případě, že trestný čin byl zcela nebo zčásti spáchán na území některého členského státu nebo pachatel je státním příslušníkem tohoto státu. Většina členských států zavedla právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace od **CY, IE, LV, NL, SI, PT** a **UK (Gibraltar)** nebyly průkazné.
- Podle čl. 17 odst. 2 má každý členský stát možnost rozšířit svou působnost na trestné činy spáchané mimo jeho území. Například v případě, že je daný trestný čin spáchán na státním příslušníkovi tohoto státu nebo na osobě, která má místo obvyklého

pobytu na jeho území (čl. 17 odst. 2 písm. a)), je spáchán ve prospěch právnické osoby usazené na jeho území (čl. 17 odst. 2 písm. b)), nebo má pachatel místo obvyklého pobytu na jeho území (čl. 17 odst. 2 písm. c)). Většina členských států se rozhodla uplatňovat možnosti uvedené v čl. 17 odst. 2 písm. a) (**AT, BE, BG, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, MT, NL, PL, PT, RO, SI** a **SK)** a čl. 17 odst. 2 písm. c) (**AT, BE, ES, FI, FR, HR, IE, LT, LU, LV, MT, NL, PT, RO, SE** a **SK**), přičemž menší počet států se rozhodl uplatňovat možnosti uvedené v čl. 17 odst. 2 písm. b) (**CY, CZ, ES, HR, IT, LV, MT, PL, PT, RO** a **SI**).

- Čl. 17 odst. 3 stanoví členským státům povinnost zajistit, aby se jejich působnost vztahovala i na trestné činy spáchané prostřednictvím informačních a komunikačních technologií použitých z jejich území bez ohledu na to, zda jsou tyto technologie provozovány na jejich území či nikoli. Zatímco **CY, EL, MT** a **PT** mají zvláštní ustanovení, které vychází ze znění směrnice a odkazuje přímo na trestné činy spáchané prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, **AT, BE, BG, DE, EE, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, RO, SI, SK** a **UK** používají obecné ustanovení, které stanoví působnost k trestnímu stíhání trestných činů spáchaných na jejich území.
- Čl. 17 odst. 4 zakazuje zavedení požadavku oboustranné trestnosti v případě stíhání trestných činů spáchaných mimo území příslušného členského státu, pokud je pachatel státním příslušníkem tohoto státu. **BG, CZ, HU, IT, LV, MT, SK** a **UK** (**Anglie**/**Wales** a **Severní Irsko**) nestanoví při určování své působnosti k trestnímu stíhání trestného činu požadavek na oboustrannou trestnost. Přestože **AT, BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, LT, LU, NL** a **SE** mají doložku o oboustranné trestnosti, stanoví tyto státy konkrétní výjimky pro všechny trestné činy uvedené v čl. 17 odst. 4.
- Podle čl. 17 odst. 5 členské státy zajistí, aby jejich působnost nebyla podmíněna tím, že stíhání může být zahájeno pouze na základě oznámení podaného obětí v místě, kde byl trestný čin spáchán, nebo na základě oznámení státu, na jehož území byl trestný čin spáchán. Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace poskytnuté **LU** a **SI** nebyly průkazné.

2.2. Pomoc obětem a jejich podpora (články 18 až 20)

2.2.1. Obecná ustanovení o opatřeních na pomoc a podporu dětským obětem a na jejich ochranu (článek 18)

Článek 18 stanoví obecná ustanovení o opatřeních na pomoc a podporu dětským obětem a na jejich ochranu:

- Podle čl. 18 odst. 1 se dětským obětem poskytuje pomoc, podpora a ochrana, přičemž se zohlední nejlepší zájem dítěte. Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace poskytnuté **BE, DE, LV** a **SI** nebyly průkazné.
- Čl. 18 odst. 2 zavazuje členské státy k tomu, aby přijaly opatření nezbytná k zajištění toho, aby byla dítěti poskytnuta pomoc a podpora, jakmile příslušné orgány získají důvodné podezření, že se dítě mohlo stát obětí. Téměř polovina členských států má zavedena opatření, která provádějí toto ustanovení. Informace od **AT, BE, BG, DE, EL, ES, FR, IT, LU, NL, PL, SI** a **UK** (**Anglie**/**Wales**, **Severní Irsko** a **Skotsko**) nebyly průkazné.
- Čl. 18 odst. 3 vyžaduje, aby členské státy zajistily, aby osoba, jejíž věk není jistý a u níž existují důvody k domněnce, že se jedná o dítě, byla za dítě považována a získala

tak okamžitý přístup k pomoci, podpoře a ochraně. Zatímco znění právních předpisů **BG, CY, EL** a **LT** provádějících toto ustanovení je směrnici velmi podobné, právní předpisy v **EE, ES, HR, LV, MT, PT, RO** a **UK** (**Anglie**/**Wales** a **Gibraltar**) obsahují obecnou presumpci nezletilosti ve prospěch oběti, dokud se neprokáže opak. Informace od **AT, BE, CZ, DE, FI, FR, HU, IE, IT, LU, PL, SE, SI, SK** a **UK** (**Skotsko**) nebyly průkazné.

2.2.2. Pomoc obětem a jejich podpora (článek 19)

Článek 19 stanoví obecná ustanovení o opatřeních na pomoc a podporu dětským obětem a jejich rodinám a na jejich ochranu.

- Podle čl. 19 odst. 1 musí členské státy zajistit, aby byla obětem poskytnuta pomoc a podpora před zahájením trestního řízení, během něj a po přiměřenou dobu od jeho skončení, zejména tak, že zajistí ochranu dětí, které nahlásí, že dochází ke zneužívání v rámci jejich rodiny. Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace poskytnuté **DE, HU, IE, IT, LV, PL, RO, SI** a **SK** nebyly průkazné.
- Čl. 19 odst. 2 vyžaduje, aby členské státy přijaly opatření nezbytná k zajištění toho, aby pomoc a podpora dětské oběti nebyla podmíněna ochotou dítěte spolupracovat při vyšetřování trestného činu, trestním řízení či soudním procesu. Zatímco právní předpisy v **CY, EL, MT** a **UK** (**Anglie**/**Wales** a **Gibraltar**) používají velmi podobné znění jako směrnice, většina členských států (**AT, BE, BG, CZ, EE, ES**, **FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, PT, RO, SE, SK** a **UK** (**Severní Irsko** a **Skotsko**)) používá celou řadu různých ustanovení týkajících se pomoci a podpory. Informace poskytnuté **DE** a **SI** nebyly průkazné.
- Podle čl. 19 odst. 3 členské státy zajistí, aby byla dětským obětem poskytnuta pomoc a podpora po individuálním posouzení zvláštní situace každé oběti a při řádném zohlednění názorů, potřeb a zájmů dítěte. Většina členských států zavedla opatření, která provádějí toto ustanovení[5]. Informace poskytnuté **DE, EL, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SI** a **UK** (**Skotsko**) nebyly průkazné.
- Podle čl. 19 odst. 4 se dětské oběti trestných činů považují za obzvlášť ohrožené oběti podle rámcového rozhodnutí 2001/220/SVV, které je od roku 2012 nahrazeno směrnicí o právech obětí.[6] Většina členských států přijala opatření, která provádějí toto ustanovení. Informace poskytnuté **DE, EL, IE, IT, SI** a **UK (Skotsko)** nebyly průkazné.

  Uznání dětí jako zvlášť zranitelných obětí je upraveno pomocí speciálních opatření na ochranu a pomoc (s výjimkou **UK** (**Gibraltar**), kde je provedeno doslovně). Tato opatření zajišťují dětským obětem právo svědčit způsobem, který je chrání před výpovědí při veřejném soudním jednání, a na to, aby s nimi pracovaly pouze osoby, které jsou k tomuto úkolu speciálně vyškoleny.

[5] Posouzení může zahrnovat například vyhodnocení situace dětské oběti na základě informací shromážděných rodinou, dítětem, školou, školkou či jeslemi, příbuznými nebo jinými autoritami, na základě vývoje dítěte a míry uspokojení potřeb, rodičovské způsobilosti, sociálního prostředí dítěte a rodiny, názorů a přání dítěte a dále věku, zdravotního stavu, rozumové vyspělosti a kulturní identity dítěte.

[6] Rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení, nahrazené směrnicí 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu.

- Čl. 19 odst. 5 vyžaduje, aby členské státy, je-li to vhodné a možné, přijaly opatření na poskytnutí pomoci a podpory rodině dětské oběti, jestliže se tato rodina nachází na jejich území. **AT, BE, BG, CY, EE, FI, HR, IE, LT, MT, NL, PT, SK** a **UK** přijaly opatření s cílem provést toto ustanovení, zatímco u ostatních členských států nebyly poskytnuté informace průkazné.

2.2.3. Ochrana dětských obětí při vyšetřování trestných činů a při trestním řízení (článek 20)

Článek 20 stanoví požadavky na členské státy týkající se ochrany dětských obětí při vyšetřování trestných činů a při trestním řízení.

- Většina členských států (**BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK** a **UK** (**Gibraltar**)) přijala opatření s cílem zajistit, aby příslušné orgány při vyšetřování a trestním řízení určily zvláštního zástupce dětské oběti v souladu s čl. 20 odst. 1. Informace poskytnuté **AT, BE** a **UK** (**Severní Irsko, Skotsko** a **Anglie/Wales**) nebyly průkazné.
- Podle čl. 20 odst. 2 členské státy zajistí, aby dětské oběti měly přístup k právní pomoci a k právnímu zastupování, které musí být v případě, že oběť nemá dostatečné finanční prostředky, poskytovány bezplatně. Většina členských států má zavedeny právní předpisy, které provádějí toto ustanovení. Informace poskytnuté **AT, CZ, DE, EE, IE, LT, PL, RO a UK** (**Anglie/Wales, Skotsko** a **Severní Irsko**) nebyly průkazné.
- Čl. 20 odst. 3 popisuje řadu požadavků, které je nutno zohlednit při vyšetřování trestných činů, které zahrnují dětské oběti, a to zejména během výslechů. Zatímco **EL, HR, LT, MT, PT, RO, SE** a **UK** (**Anglie/Wales, Severní Irsko** a **Gibraltar**) zavedly opatření nezbytná pro provedení čl. 20 odst. 3, informace poskytnuté ostatními členskými státy nebyly průkazné.
- Většina členských států přijala opatření s cílem zajistit, aby byly výslechy dětských obětí nebo dítěte, které vystupuje jako svědek, zaznamenány pomocí audiovizuálních prostředků a aby mohly být použity jako důkazy v trestním řízení v souladu s čl. 20 odst. 4. Informace poskytnuté **AT, FI, IE, MT** a **PL** nebyly průkazné.
- Čl. 20 odst. 5 vyžaduje, aby členské státy zavedly opatření s cílem zajistit možnost nařídit, že slyšení proběhne s vyloučením veřejnosti nebo bez přítomnosti dítěte. Většina členských států tento článek provedla, ačkoli informace poskytnuté **BE, FI, PL** a **UK (Skotsko)** nebyly průkazné.
- V souladu s čl. 20 odst. 6 přijala většina členských států opatření s cílem zajistit ochranu soukromí dětských obětí, jejich totožnosti a jejich podoby a zabránit veřejnému šíření jakýchkoli informací, které by mohly vést k jejich identifikaci. Informace poskytnuté **BE, DE, PL, PT** a **SI** nebyly průkazné.

2.3. Prevence (článek 10 a články 21 až 25)

2.3.1. Zákaz činnosti z důvodu odsouzení (článek 10)

Článek 10 se zabývá prevencí trestných činů spáchaných na dětech spočívající v zákazu činnosti z důvodu odsouzení.

- Čl. 10 odst. 1 vyžaduje, aby členské státy zavedly opatření nezbytná k zajištění toho, aby fyzické osobě, která byla odsouzena za trestnou činnost týkající se pohlavního styku s dítětem, mohlo být dočasně či trvale zabráněno alespoň ve výkonu profesních

činností zahrnujících přímý a pravidelný kontakt s dětmi. Některé členské státy (**BE, BG, EL, ES, LT, PT** a **RO**) zvolily dočasný zákaz činnosti, zatímco **LU** a **SK** zvolily trvalý zákaz činnosti. V **DE, FR, HR, HU, IE, MT** a **UK (Anglie/Wales, Severní Irsko** a **Skotsko)** je možný jak dočasný, tak trvalý zákaz činnosti. Naproti tomu z právních předpisů **CY, EE, FI, LV** a **NL** není zřejmé, zda je takový zákaz činnosti trvalý nebo dočasný. **SE** provádí tento článek na základě systematického ověřování spolehlivosti u práce zahrnující kontakt s dětmi spíše než konkrétního ustanovení upravujícího zákaz činnosti.

Informace poskytnuté **AT, CZ, IT, PL, SI** a **UK (Gibraltar)** nebyly průkazné.

- Podle čl. 10 odst. 2 přijmou členské státy opatření nezbytná k zajištění toho, aby zaměstnavatelé měli při náboru pro účely výkonu profesní nebo dobrovolné činnosti právo požadovat informace o tom, zda byla dotčená osoba odsouzena za trestný čin nebo jí bylo zakázáno vykonávat určitou činnost. Většina členských států toto ustanovení provedla. Tyto informace lze získat například na základě požadavku na předložení záznamu z rejstříku trestů dané osoby (**BE, ES, FI, HR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SK** a **UK**), rejstříku odsouzených (**LT**), trestního rejstříku (**LV**), osvědčení o dobrém chování (**DE**), policejních záznamů (**CY**), záznamu obsahujícího údaje o trestech udělených za trestnou činnost (**EE**) nebo automatizovaného vnitrostátního souboru informací o seznamu pachatelů sexuálních či násilných trestných činů (**FR**).

- Pokud jde o čl. 10 odst. 3, většina členských států provedla požadavek předávání informací o odsouzeních za trestné činy a zákazech činnosti v souladu s postupy stanovenými v rámcovém rozhodnutí 2009/315/SVV o výměně informací z rejstříků trestů[7]. Jeví se však, že několik členských států dosud nezajišťuje předávání těchto informací v případě, že si jiné členské státy vyžádají informace o odsouzení za trestné činy v minulosti. V některých případech tyto státy nestanoví zasílání těchto informací jako zákonnou povinnost (**BE, CZ, IE, LV, MT** a **SE**). V jiných případech jdou nad rámec požadavku směrnice, že dotyčná osoba (státní příslušník členského státu A) musí souhlasit, aby země, v níž hodlá pracovat nebo působit jako dobrovolník (členský stát B), vydala výpis z rejstříku trestů zemí, tak, že výslovně vyžadují dodatečný souhlas dotyčné osoby s tím, aby informace o odsouzení byly zaslány z členského státu A do členského státu B (**FI, LU** a **UK** (**Anglie/Wales, Severní Irsko** a **Skotsko**)).

2.3.2. Opatření proti propagaci zneužívání dětí a sexuální turistiky zaměřené na děti (článek 21)

Článek 21 upravuje přijetí opatření pro prevenci nebo zákaz propagace zneužívání dětí a sexuální turistiky zaměřené na děti.

- Čl. 21 písm. a) se týká zákazu/prevence šíření materiálů propagujících možnost spáchat sexuálně motivovaný trestný čin na dětech. Zatímco **AT, BE, CY, EE, EL, IT, LV, MT** a **SK** mají trestný čin postihující propagaci uvedenou v čl. 21 písm. a) zaveden, **DE, FI, FR, LV, PL, PT** a **RO** provedly toto ustanovení směrnice prostřednictvím trestného činu veřejného podněcování.

- Čl. 21 písm. b) se týká zákazu/prevence organizování cest pro třetí osoby za účelem spáchání trestného činu. Většina členských států přijala celou řadu opatření, která provádějí toto ustanovení. Například **AT, BG** a **FI** činí toto jednání trestným na

[7] Viz poznámka pod čarou 1.

základě ustanovení vztahujících se na osoby, které mu napomáhají / jsou ho účastny, a praktických opatření, zatímco **CZ, LT** a **SK** takové jednání postihují pouze prostřednictvím ustanovení vztahujícího se na účastníky, a to i v případě, že ke spáchání hlavního trestného činu nedošlo. **CY, EL, IT** a **MT** zavedly zvláštní trestný čin, který postihuje organizování cest pro třetí osoby za účelem páchání trestných činů na dětech.

2.3.3. Preventivní intervenční programy nebo opatření (článek 22)

Článek 22 vyžaduje, aby členské státy zajistily, aby osoby, které se obávají, že by mohly spáchat trestný čin, mohly mít přístup k účinným intervenčním programům nebo opatřením, na jejichž základě je možné posoudit riziko spáchání takového trestného činu a těmto rizikům předcházet. **AT, BG, DE, FI, NL, SK** a **UK (Anglie/Wales, Severní Irsko** a **Skotsko)** zavedly opatření s cílem provést toto ustanovení, zatímco informace poskytnuté ostatními členskými státy nebyly průkazné.

2.3.4. Prevence (článek 23)

Článek 23 stanoví povinnost, aby členské státy přijaly vhodná opatření pro prevenci pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí.

- Čl. 23 odst. 1 se týká opatření ve formě vzdělávání nebo odborné přípravy. Zatímco **CY, EL, ES,** a **LT** provedly tento článek prostřednictvím zvláštních právních předpisů, **BG**, **CZ** a **PT** využily jiná opatření, jako jsou například národní akční plány / strategie. **NL, PL**, **RO**, **SE** a **UK (Anglie/Wales, Severní Irsko** a **Skotsko**) použily obecná legislativní opatření v kombinaci s kampaněmi a projekty.
- Čl. 23 odst. 2 se týká informačních a osvětových kampaní pořádaných případně ve spolupráci s organizacemi občanské společnosti. Všechny členské státy toto ustanovení provedly, například prostřednictvím vzdělávacích programů (**AT, BE, CY, FR, LU, LV, MT, PT, SK** a **UK (Anglie/Wales** a **Severní Irsko)**).
- Čl. 23 odst. 3 se týká pravidelné odborné přípravy státních zaměstnanců, u nichž lze předpokládat, že se dostanou do kontaktu s dětskými obětmi. Většina členských států přijala opatření s cílem provést toto ustanovení. Informace od **EL, HU**, **IE, IT** a **UK (Skotsko)** nebyly průkazné.

2.3.5. Intervenční programy nebo opatření na dobrovolném základě v průběhu trestního řízení nebo po jeho skončení (článek 24)

Článek 24 upravuje poskytování intervenčních programů nebo opatření v průběhu trestního řízení nebo po jeho skončení.

- Čl. 24 odst. 1 stanoví povinnost, aby členské státy zajistily dostupnost účinných intervenčních programů nebo opatření po celou dobu trestního řízení, ve věznici i mimo ni, a to s cílem předejít riziku opakování trestných činů nebo toto riziko minimalizovat. Zatímco řada členských států přijala opatření k provedení tohoto ustanovení, informace poskytnuté **AT, CY, CZ, DE, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, LV, PL, PT, RO, SE, SI, SK** a **UK (Severní Irsko, Skotsko** a **Gibraltar)** nebyly průkazné.
- Čl. 2 odst. 2 vyžaduje, aby intervenční programy nebo opatření odpovídaly zvláštním vývojovým potřebám dětí, které se dopustily sexuálně motivovaného trestného činu. Členské státy provedly toto ustanovení různými prostředky, jako jsou například právní předpisy (**BG, HR** a **RO**), kombinace právních předpisů a jiných opatření

(**HU, LT** a **MT**), případně jiných opatření (**FI, NL** a **UK (Anglie/Wales, Severní Irsko** a **Skotsko)**).

- Čl. 24 odst. 3 vyžaduje, aby byl zajištěn přístup k intervenčním programům nebo opatřením osobám, proti nimž je vedeno trestní řízení (čl. 24 odst. 3 písm. a)), a odsouzeným osobám (čl. 24 odst. 3 písm. b)). **CY, EL, MT, NL, RO** a **UK** přijaly opatření provádějící čl. 24 odst. 3 písm. a) a **BG, CY, DE, EL, ES, FI, HR, IT, LT, MT, NL, RO** a **UK** přijaly opatření provádějící čl. 24 odst. 3 písm. b). Informace poskytnuté ostatními členskými státy nebyly průkazné.
- Podle čl. 24 odst. 4 členské státy zajistí, aby byl v případě osob, které mohou mít přístup k intervenčním programům nebo opatřením, vypracován posudek ohledně nebezpečí, které tato osoba představuje, a možných rizik recidivy, a to s cílem stanovit vhodný program nebo opatření. **AT, EL, HR, LT, MT, RO** a **SE** přijaly opatření s cílem provést toto ustanovení, zatímco u ostatních členských států nebyly poskytnuté informace průkazné.
- Čl. 24 odst. 5 ukládá členským státům povinnost zajistit, aby osoby, které mohou mít přístup k intervenčním programům nebo opatřením, byly plně informovány o důvodech návrhu (čl. 24 odst. 5 písm. a)), aby souhlasily s účastí v nich s plným vědomím všech skutečností (čl. 24 odst. 5 písm. b)) a aby mohly účast odmítnout a byly informovány o možných důsledcích takového odmítnutí, což se týká odsouzených osob (čl. 24 odst. 5 písm. c)). **AT, BG, CY, EE, FI, LT, MT** a **UK (Gibraltar)** přijaly opatření provádějící čl. 24 odst. 5 písm. a) a b) a **CY, EE, FI, FR, LT, MT** a **UK (Gibraltar)** přijaly opatření provádějící čl. 24 odst. 5 písm. c). Informace poskytnuté ostatními členskými státy nebyly průkazné.

2.3.6. Opatření proti internetovým stránkám obsahujícím nebo šířícím dětskou pornografii (článek 25)

Viz zvláštní samostatná zpráva o provedení tohoto článku[8].

[8] Viz poznámka pod čarou 3.

3. ZÁVĚR A DALŠÍ KROKY

Tato směrnice představuje komplexní legislativní rámec, který vedl k výraznému pokroku v členských státech, jelikož mění trestní zákoníky, trestní řízení a odvětvové právní předpisy, zjednodušuje postupy, zavádí nebo zdokonaluje systémy spolupráce a zlepšuje koordinaci vnitrostátních činitelů. Komise uznává značné úsilí, které členské státy vynaložily k provedení této směrnice.

Dosud však existují značné rezervy v dosažení jejího plného potenciálu spočívajícího v úplném provedení všech ustanovení členskými státy.
Dosud provedená analýza naznačuje, že některé hlavní výzvy pro členské státy by se mohly vztahovat k prevenci a k intervenčním programům pro pachatele (články 22, 23 a 24), k trestnímu právu hmotnému (články 3, 4 a 5)a k opatřením na pomoc a podporu dětským obětem a na jejich ochranu (články 18, 19 a 20).
Jako menší výzva se jeví například ustanovení týkající se návodu, pomoci a účastenství a pokusu (článek 7), sexuálních praktik prováděných se souhlasem zúčastněných osob (článek 8), zajištění a konfiskace (článek 11) a odpovědnosti právnických osob a sankcí vůči nim (články 12 a 13).

S ohledem na komplexní povahu směrnice se Komise zaměří na zajištění toho, aby bylo její provádění dokončeno v celé EU, a na správné provedení příslušných ustanovení. Proto nemá Komise v současné době v úmyslu navrhnout změny této směrnice ani jakýchkoli doplňujících právních předpisů. Namísto toho zaměří Komise své úsilí na to, aby zajistila, že děti budou moci v plné míře využívat přidané hodnoty této směrnice, čehož se dosáhne úplným provedením a uplatňováním ze strany členských států.
Komise bude členským státům i nadále poskytovat podporu s cílem zajistit uspokojivou úroveň provádění a uplatňování. Součástí této podpory je sledování, zda jsou vnitrostátní opatření v souladu s příslušnými ustanoveními směrnice. V případě potřeby bude Komise využívat své pravomoci k prosazování, které vyplývají ze Smluv, a to formou řízení o nesplnění povinnosti. Bude podporovat provádění směrnice rovněž tím, že umožní vytváření a výměnu osvědčených postupů v konkrétních oblastech, jako je například prevence a intervenční programy pro pachatele trestných činů.